

Brüsszel, 2015. november 6.
(OR. en)

13440/15

SPORT 49
EDUC 280
JEUN 92
CULT 65
SOC 615
EMPL 405
MIGR 57

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Előző dok. sz.:	13290/15 SPORT 45 EDUC 277 JEUN 89 CULT 62 SOC 609 EMPL 400 MIGR 56
Tárgy:	A sportban rejlő nevelési lehetőségek: a hátrányos helyzetű fiatalok támogatása, hogy megtalálják a helyüket a társadalomban – <i>Irányadó vita</i> (Nyilvános vita a Tanács eljárási szabályzata 8. cikkének (2) bekezdése alapján [az elnökség javaslatára])

Az elnökség a sportmunkacsoporttal folytatott konzultációt követően elkészítette a mellékelt vitaanyagot, amely az Oktatási, Ifjúsági, Kulturális és Sportügyi Tanács 2015. november 23-24-i ülésén folytatandó irányadó vita alapjául szolgál majd.

A Tanács ülésén lefolytatandó vita előkészítése céljából az elnökség bevált gyakorlati példákat kért a tagállamoktól, az összegyűjtött válaszokat pedig tervei szerint az ülés előtt kellő idővel a delegációk rendelkezésére bocsátja. Ezáltal lehetővé válik, hogy a tagállamok a vita során a szinergiák feltárására és az európai együttműködésre összpontosítsanak.

**A sportban rejlő nevelési lehetőségek:
a hátrányos helyzetű fiatalok támogatása, hogy megtalálják a helyüket a
társadalomban**

Bevezetés

2013-ban az Európai Unióban élők közül több mint 120 millió főt (az EU lakosságának 25%-át) fenyegette a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés veszélye¹. Ugyanakkor az Európa 2020 stratégia egyik fő célkitűzése, hogy csökkentse a szegénység és a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettek számát. A veszély leginkább a nőket, a gyermekeket, az egyszülős háztartásokat és a fiatalokat érinti: a fiatal férfiak és nők majdnem egyharmada él szegénységben és társadalmi kirekesztettségben². Ezzel összefüggésben határozták meg a „hátrányos helyzetű fiatalok” célcsoportját, amely a kevesebb lehetőséggel rendelkező, társadalmilag elszigetelt és kiszolgáltatott fiatalokat foglalja magában.

Tekintve, hogy az idei évben (augusztusig) az EU országaiban hivatalosan menedékkért folyamodó 689 000 személy 81%-a 35 évnél fiatalabb³, valamint hogy az EU-n kívül született fiatalok nagyobb arányban vannak kitéve a szegénység és a társadalmi kirekesztődés kockázatának (49,3%), mint az EU-n belül született társaik (32,2%)⁴, a fiatal migránsok társadalmi integrációja a következő évek egyik legnagyobb kihívását jelenti az EU számára.

---

¹ Az Eurostat sajtóközleménye (168/2014), 2014. november 4.

² EU-28, Eurostat, 2012.

³ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/asylum-and-managed-migration/data/database>

⁴ http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Migration_integration_statistics_-_at_risk_of_poverty_and_social_exclusion

Szem előtt tartva, hogy a sport hatékony szerepet tölthet be mind a nevelésben, mind a társas kapcsolatok kialakításának ösztönzésében, azt nemcsak szórakoztató, egészséges és hasznos tevékenységnek, hanem a társadalmi integrációs politikák egyik központi elemének tekintjük. A sporttevékenység alkalmas az összetartozás és a szolidaritás érzésének megteremtésére, valamint hozzájárulhat a hagyományos intézmények (az iskola, a munkahely vagy a család) keretein kívül történő készségelsajátításhoz⁵ és önfejlesztéshez. A magánszféra szereplői, többek között a sportklubok és -szövetségek jelentős szerepet játszhatnak e tekintetben, mivel az európai magánszervezetek legfontosabb kategóriáját képezik (2009-ben 700 000-et tartottak nyilván)⁶ és általában rendkívül fiatal közönséget (a 15-24 évesek 22%-át)⁷ szolgálnak ki. Az európaiak többsége (81%) szintén úgy véli, hogy a sport alapvető tényező az EU-ban egymás mellett élő, különböző kultúrák közötti párbeszéd kialakításában⁸. Mindezek az állítások azt mutatják, hogy a sportban rejlő lehetőségektől sokat várnak a hátrányos helyzetű, különböző kulturális háttérrel rendelkező fiatalok integrációjával kapcsolatban.

Az interperszonális és vezetői készségek fejlesztése

A sporttevékenység megtervezhető olyan módon, hogy alkalmat teremtsen a pozitív szakmai interakcióra és a sikeres közösségi beilleszkedés élményének megélésére. Ezek az élmények létfontosságúak a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett fiatalok számára, akik társadalmi környezetében ezek a lehetőségek szűkösek, és akiknek az esetében a szocializáció hagyományos színterei, mint az iskola vagy a család, esetleg nem játszanak ilyen kiemelkedő szerepet. A sportban a sportszerűség fogalma olyan értékekből tevődik össze, amelyek a mindennapi életben is alapvető fontosságúak: a csapatszellem, az igazságos verseny, valamint az írott és íratlan szabályok – például az egyenlőség, az integritás, a szolidaritás és a tolerancia – tisztelete a sportszerűség építőkövei, amelyek a sporton keresztül átélhetők és elsajátíthatók.

---

⁵ A Tanács következtetései az alulról szerveződő sportnak a transzverzális készségek – elsősorban a fiatalok körében történő – fejlesztésében betöltött szerepének a maximalizálásáról, 2015. május 18-19.

⁶ A sportról szóló helsinki jelentés (COM(1999) 644 végleges, 1999.12.10.).

⁷ Az Eurobarométer 412. sz. felmérése, 2014., „Sport és testmozgás” (2.2. pont: „Klubtagság”).

⁸ Az Eurobarométer 213. sz. felmérése, 2004., „Az Európai Unió polgárai és a sport” (3.2. pont: „A sport mint az integráció és az egyenlőség mozgatórugója”).

A testmozgás továbbá hozzásegíti a fiatalokat a hatékony vezetői készségek kifejlesztéséhez. Egyes sportágakban, különösen a kollektív sportokban, a lehetséges vezetők és a vezetői tulajdonságok meghatározása része a vezetői képzési programoknak, mivel ezek a készségek elengedhetetlenek a csapat győzelméhez. A bevált együttműködési szervezetekben való részvétel további pozitív hatással jár a fiatal sportolók közösségi életére, így alapvető szerepet játszik a hátrányos helyzetű fiatalok integrációjában. Az együttműködés és a rugalmasság olyan készségek, amelyek egyre szükségesebbé válnak a modern életben és munkában.

Az önértékelés és az önkontroll fejlesztése

A sporttevékenység olyan alapvető személyes készségekkel is felruhazza a fiatalokat, amelyek pozitív hatással vannak a személyiség kialakulására, és amelyek a továbbiakban lehetővé teszik számukra a felelősségteljes közösségi szerep betöltését.

Először is, a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett fiatalokat sokszor úgy jellemzik, hogy alacsony önértékeléssel és önbizalommal rendelkeznek, ami gyakran elhibázott társadalmi és életmódbeli választásokhoz vezet. A szakértők véleménye szerint a magas önértékelés minden gyermek esetében a személyes siker záloga. Az önértékelés forrása, hogy megtanuljuk elfogadni, kik vagyunk, azaz hiányosságaink tudatában döntünk úgy, hogy kedveljük magunkat. Ebben a tekintetben a sporttevékenység világosan kiemeli az egyén erősségeit és gyenge pontjait, így növeli tudatosságát a saját tulajdonságaival kapcsolatban és lehetővé teszi számára, hogy megtalálja a csapatban a számára megfelelő helyet.

Emellett a felgyorsult társadalom csökkenti a koncentrálóképességet, ami megnehezíti az egyének számára a hosszú távú célokra való összpontosítást. A figyelemnek és a tevékenység véghezviteléhez szükséges elhatározásnak a felmerülő nehézségek ellenére való fenntartása olyan képesség, amelyet mentális erőnek nevezhetünk. Ez többek között azt jelenti, hogy az egyén képes lemondani az azonnali örömről és jutalomról a hosszú távú elégedettség és a jelentősebb célok elérése által nyújtott kiteljesedés kedvéért. A sport kiváló módja az önfegyelem növelésének, mivel arra neveli az egyént, hogy célokat tűzzön ki, valamint kontrollálja impulzusait és érzelmeit. A sportolás során a saját határok átlépése érdekében kifejtett mentális erő ugyanígy integrálható a mindennapi életbe.

Az aktív polgári szerepvállalás ösztönzése a multikulturális társadalomban

A sporttevékenységek lehetőséget nyújtanak a különböző társadalmi és kulturális háttérrel rendelkező személyek összefogására, és azzal, hogy bevonják őket a közös aktív polgári szerepvállalás tevékenységeibe, egyedülálló alkalmat kínálnak a kapcsolatépítésre. Ezzel összefüggésben a sporttevékenységeknek és -oktatásnak nemcsak a szűk értelemben vett sportágakra kell összpontosítaniuk, hanem arra is, hogy korán bevonják a fiatalokat a sporttevékenységek aktív szervezésébe és irányításába. A fiatalok így megtanulhatják, hogyan járulhatnak hozzá a sportszövetségek működéséhez, és hogy vállalhatják a felelősséget közösségük jólétéért.

Következtetés

Kezdjük felismerni, hogy a sport motiváló erővel bír a különböző kulturális háttérrel rendelkező fiatalokra nézve, és segítheti őket a társadalmi integrációhoz elengedhetetlenül szükséges készségek kifejlesztésében. A sport ugyanígy hozzájárul az iskolai teljesítmény fokozásához és a fiatalok munkaerőpiacra való felkészítéséhez. Ez a lehetőség különösen fontos abból a szempontból, hogy segítsük a kirekesztődés legnagyobb kockázatával szembesülő hátrányos helyzetű fiatalokat, főként a migránsokat, hogy megtalálják helyüket a társadalomban. A sport azonban nem automatikusan erősíti a pozitív értékeket vagy mozditja elő a társadalmi integrációt: az érdekelt felek tevékeny elköteleződése és hajlandósága – függetlenül attól, hogy magánszövetségekről vagy közintézményekről van szó – alapvető feltétele e lehetőségek kibontakozásának.

Miniszteri vita

Az elnökség olyan szükséges politikai lépéseket kíván meghatározni, amelyek bővítik a sportban rejlő lehetőségeket a hátrányos helyzetű fiatalok, többek között a migránsok integrációja előmozdításának érdekében. Ezért felkérjük a minisztereket, hogy gondolják át a következő kérdéseket:

- 1. Megfelelő mértékben tudatosultak-e a sportban rejlő nevelő lehetőségek, különös tekintettel a hátrányos helyzetű fiatalokra, többek között a migránsokra vonatkozóan?**
- 2. Hogyan ösztönözhetik a kormányok a köz-és magánszervezetek tevékeny elköteleződését az iránt, hogy a sportban rejlő lehetőségek támogatásával előmozdítsák a hátrányos helyzetű fiatalok és migránsok társadalmi integrációját? A tagállamok által előzetesen benyújtott bevált gyakorlatok figyelembevételével milyen szükségszerű szinergiákat kell feltárni az ágazatközi együttműködés keretében, hogy maximalizálhassuk a sportnak a társadalmi integrációra való hatását?**

Az interaktív, szabadon folyó vita biztosítása érdekében az elnökség két neves külső előadót hívott meg:

- Edwin Moses (az Egyesült Államok Doppingellenes Ügynöksége⁹ igazgatótanácsának elnöke), aki ismerteti a témával kapcsolatos saját meglátásait és jövőképét;
- Richard Allicock (Projektmenedzser, Tottenham Hotspurs FC)

A minisztereknek felszólalásaikban a fenti kérdésekből és a külső résztvevők előadásaiból kell kiindulniuk. Az elnökség arra ösztönzi a minisztereket, hogy kérdéseikkel, illetve észrevételeikkel **szabadon, előre megírt hozzászólások nélkül** reagáljanak az előadó által elmondottakra. Az elnökség a külső előadókat is arra kéri majd, hogy aktívan vegyenek részt a kibontakozó vitában, és reagáljanak a miniszterek felvetéseire.

---

⁹ Az Egyesült Államok Doppingellenes Ügynöksége.

Annak érdekében, hogy valamennyi miniszter hozzászólhasson a vitához, a felszólalások időtartama legfeljebb **két perc** lehet.

Az elnökség célja az, hogy a vita után minden miniszter egy-két megvitatásra érdemes, gyakorlati ötlettel térhessen haza .
